

Guia docent de l'assignatura "Processos Psicològics: Pensament 2011/2012 i Llenguatge"

Codi: 102603
Crèdits ECTS: 9

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
2502443 Psicologia	954 Graduat en Psicologia	OB	3	2

Contacte

Nom : Andrés Chamarro Lusar
Email : Andres.Chamarro@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)
Algun grup íntegre en anglès: No
Algun grup íntegre en català: Sí
Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Aquesta assignatura no té prerequisits.

Objectius i contextualització

Aquesta assignatura té com objectiu introduir l'alumne a l'estudi del pensament i del llenguatge des d'una perspectiva cognitiva. S'analitzaran les característiques de les tasques cognitives de classificació i estructuració de la informació, del raonament, de la presa de decisions i de la resolució de problemes, també es proporcionaràn recursos per a la millora del pensament i s'identificaran mètodes d'intervenció. D'altra banda, s'explicaran els processos cognitius que estan implicats en l'ús del llenguatge en les seves diferents vessants (comprensió, producció) així com en les seves diferents funcions (comunicació i representació) i es presentaran les diverses perspectives teòriques sobre l'origen (filogenètic i ontogenètic) del llenguatge, així com alguns trastorns del llenguatge rellevants en la discussió sobre aquests marcs teòrics.

Competències i resultats d'aprenentatge

2034:E01 - Distingir i relacionar els diferents enfocaments i tradicions teòrics que han contribuït al desenvolupament històric de la psicologia, i conèixer la influència que han tingut en la producció del coneixement i en la pràctica professional.

2034:E01.09 - Identificar les principals característiques dels enfocaments teòrics en l'estudi de l'aprenentatge associatiu, la memòria i la psicolingüística, i distingir textos de diferents autors d'acord amb aquestes característiques.

2034:E01.10 - Distingir els fonaments dels diversos enfocaments en l'estudi de la creativitat i la resolució de problemes i classificar les estratègies de resolució de problemes d'acord amb aquests enfocaments.

2034:E01.11 - Identificar les diferents hipòtesis sobre la interacció del llenguatge i el pensament en la cognició humana i contrastar-les.

2034:E03 - Identificar, descriure i relacionar les estructures i els processos involucrats en les funcions psicològiques bàsiques.

2034:E03.11 - Enumerar i relacionar les característiques i les funcions del llenguatge humà.

2034:E03.12 - Identificar, descriure i relacionar les diferents fases del processament del llenguatge

natural.

2034:E03.13 - Identificar i diferenciar els processos de representació del coneixement.

2034:E03.14 - Descriure i valorar críticament els diferents tipus de raonament humà.

2034:E03.15 - Analitzar i descriure els processos de resolució de problemes i presa de decisions.

2034:E33 - Elaborar i redactar informes tècnics sobre els resultats de l'avaluació, la recerca o els serveis sol·licitats.

2034:E33.03 - Presentar un informe de les destreses i les habilitats desenvolupades en la resolució de problemes concrets.

2034:E38 - Prendre decisions de manera crítica sobre l'elecció dels diferents mètodes de recerca psicològica, la seva aplicació i la interpretació dels resultats que en deriven.

2034:E38.09 - Reconèixer i analitzar de manera crítica la metodologia experimental i observacional en estudis de psicolingüística, els dissenys escollits, les variables de mesura i la interpretació dels resultats.

2034:T01 - Analitzar textos científics escrits en llengua anglesa.

2034:T01.00 - Analitzar textos científics escrits en llengua anglesa.

2034:T02 - Utilitzar les diferents tecnologies de la informació i de la comunicació amb finalitats diverses.

2034:T02.00 - Utilitzar les diferents tecnologies de la informació i de la comunicació amb finalitats diverses.

2034:T06 - Treballar en equip.

2034:T06.00 - Treballar en equip.

Continguts

Bloc temàtic 1:

1. Aproximacions teòriques a la Psicolingüística:

1.1. Com entenem el llenguatge des de la Psicologia cognitiva?

1.2. Llenguatge i cognició: és el llenguatge una capacitat cognitiva independent de la resta?

1.3. Llenguatge humà i comunicació animal: dues versions del mateix fenomen?

1.4. Adquisició del llenguatge humà: Innatisme versus aprenentatge.

2. Comprensió del llenguatge:

2.1. Percepció de la parla en nadons i en adults.

2.2. Com reconeixem i emmagatzemem les paraules.

2.3. Processament sintàctic: l'estructura del llenguatge.

3. Llenguatge i comunicació.

3.1. Pragmàtica del llenguatge en funcionament.

3.2. Comprensió i producció del discurs.

4. Producció del llenguatge: parlar i escriure.

Bloc temàtic 2: Pensament, aspectes fonamentals

5. Conceptes, esquemes i imatges.

6. Raonament.

7. Judicis i presa de decisions.

8. Resolució de problemes.

Bloc temàtic 3: Interacció entre pensament i llenguatge.

9. Interacció entre pensament i llenguatge.

Metodologia

En aquesta assignatura proposem diferents activitats basades en metodologies d'aprenentatge actiu centrades en l'estudiant. D'aquesta forma es perfila un plantejament "híbrid" en el que combinem tècniques didàctiques tradicionals amb altres recursos encaminats a fomentar l'aprenentatge significatiu i cooperatiu.

1. Dirigides

1.1. Classes teòriques: Classe magistral de presentació dels nuclis conceptuals en aula de gran capacitat amb suport multimèdia.

1.2. Seminaris: Treball teòric-pràctic al voltant dels continguts.

1.3. Classes pràctiques: Simulacions i experiments.

2 Supervisades

2.1. Tutories (presencials i virtuals) amb els professors per a la resolució de dubtes

2.2. Tutories en grup per guiar el treball de curs

3. Autònomes

3.1. Lectura i estudi del material docent

3.2. Recerca d'informació per a la realització de treballs

3.3. Elaboració de informes

4. Avaluació

Activitats formatives

Activitat	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
D1. Classes teòriques en conferència	9	0.36	2034:E01.09 , 2034:E01.11 , 2034:E03.11 , 2034:E03.13 , 2034:E03.12
D2. Seminari	28	1.12	2034:E01.10 , 2034:E03.15 , 2034:E03.11 , 2034:E03.12 , 2034:E03.14 , 2034:E03.13
D3. Pràctiques	16	0.64	2034:E03.15 , 2034:T06.00 , 2034:E33.03 , 2034:E38.09 , 2034:T02.00
Tipus: Supervisades			
Tutories	20	0.8	2034:E03.15 , 2034:T01.00 , 2034:T06.00 , 2034:E38.09 , 2034:E33.03
Tipus: Autònomes			

A1. Lectura, estudi i autoaprenentatge	105	4.2	2034:E01.09 , 2034:E01.11 , 2034:E03.11 , 2034:E03.13 , 2034:E03.15 , 2034:E03.14 , 2034:E03.12 , 2034:E01.10
A2. Recerca d'informació	25	1.0	2034:E03.15
A3. Elaboració de documents	20	0.8	2034:E33.03

Avaluació

L'avaluació d'aquesta assignatura es realitza de forma continuada. L'avaluació té una clara funció formativa.

Les competències d'aquesta assignatura seran avaluades mitjançant: informes individuals, treballs grupals i proves escrites.

Les evidències d'aprenentatge que haurà de lliurar l'estudiant faran referència als continguts i competències treballats en les conferències, les competències corresponents a la realització de treballs, els continguts i competències referits a les lectures realitzades i les pràctiques.

El sistema d'avaluació s'organitza en 9 evidències, cada una de les quals tindrà assignat un pes específic en la qualificació final:

Evidència 1: Informes de pràctiques pensament (15%)

Pràctica 1: Treball grupal sobre solució de problemes

Pràctica 2: Informe individual pràctica heuristics

Pràctica 3: Informe individual pràctica raonament deductiu

Evidència 2: Informe de pràctiques de llenguatge (15%)

Pràctica 4: Informe individual pràctica 2 llenguatge

Pràctica 5: Informe individual pràctica 3 llenguatge

Pràctica 6: Informe individual pràctica 4 llenguatge

Evidència 3: Prova escrita (40%)

Prova escrita dels continguts teòrics d'el'assignatura

Evidència 4: Teball grupal bloc temàtics 1, 2 ó 3 (30%)

Reavaluació: L'alumne podrà optar a la reavaluació si no es té superades una, o dues evidències com a màxim, i caldrà que s'entreguin les mateixes corregides, d'acord amb les instruccions del professorat, durant la setmana de reavaluació. La nota màxima a obtenir en el procés de reavaluació és "aprovat" (5).

No podrà optar a la reavaluació qui no hagi realitzat l'evidència 3, ni els estudiants que ja hagin superat l'assignatura.

Els alumnes que presentin evidències d'aprenentatge amb un pes igual o superior al 40% constara com a "presentat".

Els estudiants que es matriculin per segona vegada en l'assignatura poden optar per fer: a) una única prova escrita, o b) fer una prova escrita i un quadern d'exercicis.

Activitats d'avaluació

Activitat	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
EV1. Informes de pràctiques de pensament	15%	0	0.0	2034:E03.14 , 2034:E03.15 , 2034:T02.00 , 2034:E33.03 , 2034:T06.00
EV2. Informes de pràctiques de llenguatge	15%	0	0.0	2034:E38.09
EV3. Prova escrita	40%	2	0.08	2034:E01.09 , 2034:E01.10 , 2034:E01.11 , 2034:E03.12 , 2034:E03.14 , 2034:E38.09 , 2034:E03.15 , 2034:E03.13 , 2034:E03.11
EV4. Treball grupal	30%	0	0.0	2034:E03.13 , 2034:E03.15 , 2034:T01.00 , 2034:T06.00 , 2034:E38.09 , 2034:E03.14

Bibliografia

Bibliografia fonamental:

Fernández, J., Pintanel, M., Chamarro, A. (2005) *Manual de Psicología del pensamiento*. Bellaterra, Barcelona: Servei de Publicacions, Universitat Autònoma de Barcelona.

Soler, O. (coord.) (2006). *Psicología del Llenguatge*. Barcelona: EdiUOC.

Bibliografia compelentària:

Belinchón, M., Igoa, J.M. y Rivièrè, A. (1996). *Psicología del lenguaje: Investigación y Teoría*. Madrid: Trotta.

Berko, J. y Bernstein, N. (1999). *Psicolingüística*. Madrid: McGraw-Hill.

Bruning, R.H., Schraw, G.J., Norby, M.N. y Ronning, R.R. (2005). *Psicología cognitiva y de la instrucción*. Madrid: Prentice Hall.

Carreiras, M. (1997). *Descubriendo y procesando el lenguaje*. Madrid: Trotta.

Carretero, M. y Asensio, M. (coords.) (2004). *Psicología del pensamiento*. Madrid: Alianza Editorial.

Carroll, D. W. (2006) *Psicología del lenguaje*. Madrid: Thomson-Paraninfo (Trad. de l'original: Psychology of Language).

DeBono, E. (1997). *Aprende a pensar por ti mismo*. Barcelona: Paidós.

Espino Morales, O.G. (2004). *Pensamiento y razonamiento*. Madrid: Pirámide.

Gabucio, F. (coord.) (2005). *Psicología del pensamiento*. Barcelona: Ediuoc.

Garnham, A. i Oakhill, J. (1996). *Manual de Psicología del Pensamiento*. Barcelona: Paidós.

Harley, T.A. (1995). *The psychology of language*. Hove: Taylor and Francis.

Hillix, W.A. i Rumbaugh, D. (2003) *Animal bodies, human minds. Ape, dolphin, and Parrot language skills*. Dordrecht: Kluwer.

Mayer, R.E. (1986). *Pensamiento, resolución de problemas y cognición*. Barcelona: Paidós.

Pinker, S.(1995). *El instinto del lenguaje. Cómo crea el lenguaje la mente*. Madrid: Alianza (Psicología Minor)

Pozo, J.I. (1989). *Teorías cognitivas del Aprendizaje*. Madrid: Morata.

Puente, A. (2003). *Cognición y aprendizaje: fundamentos psicológicos*. Madrid: Pirámide.

Saiz, C. (2002). *Pensamiento crítico: Conceptos básicos y actividades prácticas*. Madrid: Pirámide.

Tubau, E. (Coord.) (2005). *Intuïció, raonament i control de l'acció*. Barcelona: Publicacions i edicions. Universitat de Barcelona.

Vega, M. (1984). *Introducción a la Psicología cognitiva*. Madrid: Alianza.

Vega, M. de y Cuetos, F. (coord.) (1999). *Psicolingüística del Español*. Madrid: Trotta.